

ART NEWS TEN

KDE BOLI A KDE BUDÚ

ŠKOLA DOSTALA OBČIANSKY
ŠKOLA DOSTALA OBČIANSKY
ŠKOLA DOSTALA OBČIANSKY

ROZHOVORY K VÝROČIU

02/24

Obsah

A. EDITORIÁL	1
B. 15	
ŠKOLA DOSTALA OBČIANSKY	2
KDE BOLI A KDE BUDÚ	4
15 VECÍ, ČO NEMÁME V TAŠKE, ALE V HLAVÁCH	8
ŠKOLA NA METLÁCH	10
ROZHOVORY K VÝROČIU	12
C. ŽIVOT V ŠKOLE	
KOMFORTNÁ ZÓNA, TAKÉ NEPOZNÁME	16
V DUCHU HAVRANA.....	18
TROCHU LÁSKY V KRABIČKÁCH	19
SMIECH, TANEC A VÍNO (RUM)	20
ŽIJE TO TÝM, ČÍM ŽIJEME MY	22
UŽ SME VAŠI	23
PRVÉ DOJMY PRVÁKOV	24
D. KDE SME A ČO SME TAM VIDELI	
ZVONICA, VAJCIĀ A FAJN ĽUDIA	26
PRAHA ŤA CHYTÍ A NEPUSTÍ	27
PÔVABNÉ UMENIE A NEŽNÁ NAHOTA	28
E. ČO NÁS TRÁPI A ČO S TÝM ROBIŤ	32
F. BRIGÁDA ĽAVOU ZADNOU	34
G. BÁSNICKÉ OKIENKO	36
H. KOMIKS	40

Šéfredaktorka - Janka Gordíková

Zástupca šéfredaktorky - Alex Lukáč

Grafický dizajnér - Karolína Kršková

Fotografi - Ema Kollárová, Alexandra Jamborová, Palo Hanzel

Ďalší členovia redakčnej rady - Kiara Hanuliaková, Alexandra Kubove, Tamara Laurincová, Sára Setnická, Alex Lukáč, Barbora Buvalová, Alžbeta Harantová, Mia Novická, Natália Moravčíková, Laura Mária Mináriková, Samuel Lukáčik, Tatiana Pekaríková, Michaela Vaškovičová, Eliška Fundarková, Alžbeta Ďurošková

Ilustrácie - Tamara Mičianová, Karolína Kršková, Kiara Hanuliaková

Zodpovedný pedagóg - Mgr. Helena Kučerová

Jazyková korektúra - Mgr. Eva Štalmachová

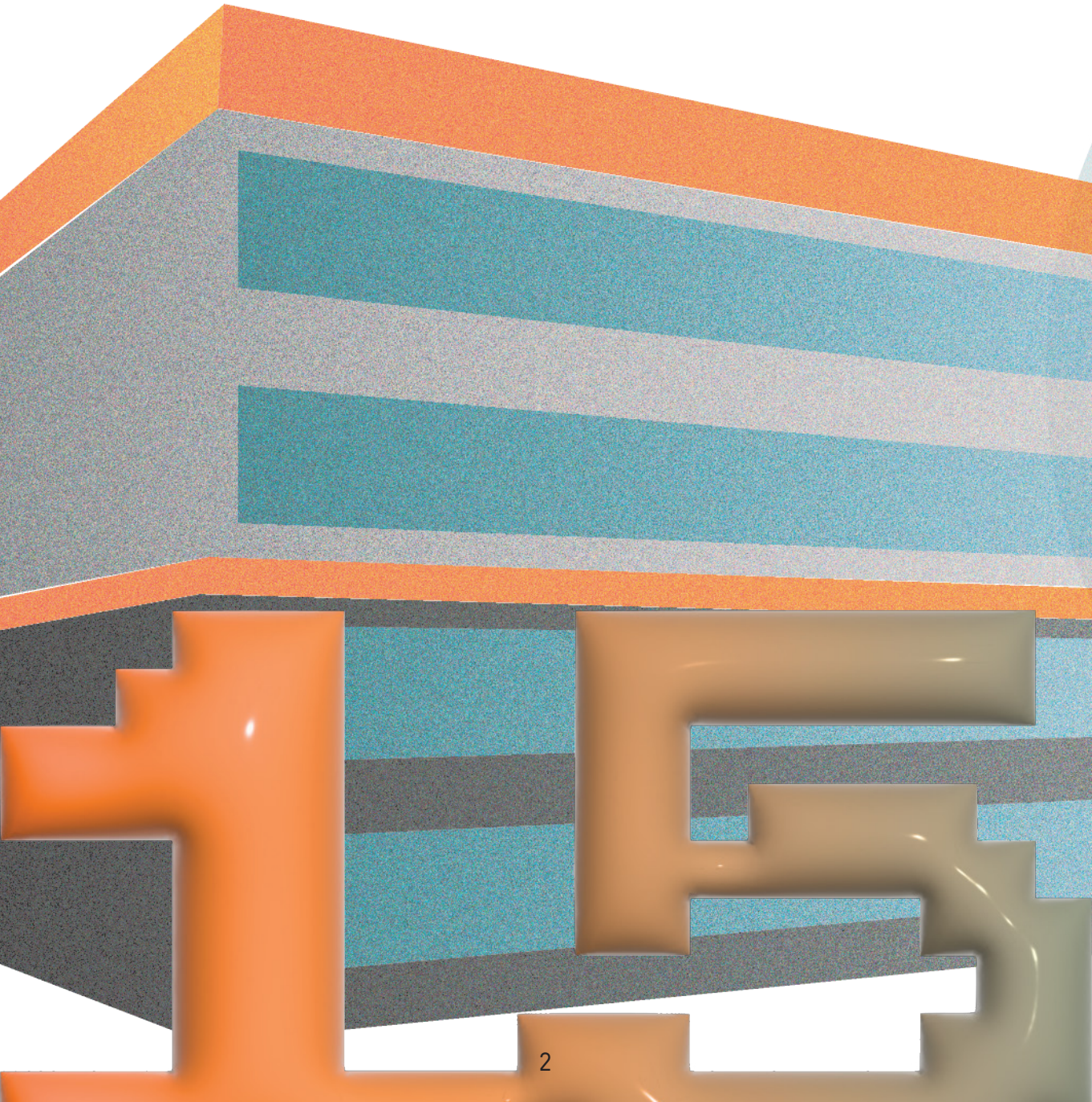
Editoriál

Ahoj, milý čitateľ alebo čitateľka, a vitaj pri najnovšom čísle časopisu Art News Ten. Veľmi ma teší, že Ti môžem povedať, o čom sme písali tentoraz. Nás všetkých spája umenie, kultúra a dizajn. O tom niet pochýb, no napriek tomu je tu jedna vec, ktorá nás spája o niečo viac. Naša škola. Spočiatku pôsobila ako elokované pracovisko umeleckej školy v Hodruši-Hámroch a postupom času sa vypracovala na jednu z najlepších stredných umeleckých škôl na Slovensku.

Tento rok sme oslávili 15. výročie jej vzniku. V hlavnej téme sa dočítaš, čo robili naši pedagógovia pred 15 rokmi, pred tým, ako k nám nastúpili a zároveň, kde sa vidia súčasní žiaci o 15 rokov. V tomto čísle sme sa venovali škole, jej vzniku, oslavám výročia, ale aj študentom. Ich radostiam, strastiam, pocitom a zážitkom. Na týchto stránkach nájdeš spomienky na exkurzie, cykloturistickú agóniu, pretancovanú stužkovú, ale aj dôležitý odkaz Nežnej revolúcie alebo témy týkajúce sa duševného zdravia mladých na Slovensku. Dúfam, že si užiješ čítanie, že sa zasmieješ pri našich životných múdrotach, rozcítiš sa pri básňach, prejdeš sa s nami po Prahe a Florencii, alebo si pospomínaš, aké to bolo byť prvákom.

Tvoja šéfredaktorka Janka

Škola dostala občiansky

Ak čítaš tento článok, znamená to, že vieš aspoň približne ako vyzerá naša škola. Moderné priestory. Veľa miesta na oddych cez prestávky. Miesto na "chillovanie" alebo jedenie obeda s kamarátmi. Automaty na to, keď nevieš čo s vreckovým. Určite ti to vytvára dojem komfortu a pohody. Ale vieš, ako sa budova našej školy dostala k tomu, aby vyzerala tak ako vyzerá? Počas prvého roku otvorenia tu bola iba jedna trieda. Trieda s maturitným ročníkom v roku 2013. Vyhovovalo to aj skromnému učiteľskému zboru, ktorý tu bol. Určite si tieto začiatky pamätajú aj niektorí učitelia. Postupne sa začala rozvíjať. A nie iba počtom žiakov a personálu, ale aj priestorovo, technologicky, či výzorovo. Naša škola starne ako víno. Začalo to nadstavbou a pokračovalo prístavbou dielní, tak ako ich dnes poznáme. Prišlo aj na lepšie vybavenie školy. Ak si myslíte, že všetky odbory tu boli už predtým, tak ste na omyle. Škola mala vybavenie na rozšírenie obzorov pre potencionálnych študentov a až postupne otvárala nové odbory. S tým ide ruka v ruke aj viac miest pre učiteľov, ktorí sa popri škole venujú vlastnej umeleckej činnosti. Nadviazala sa spolupráca s rôznymi umeleckými inštitúciami. Už od začiatku sa žiaci zúčastňujú Erasmusu do zahraničia – do Malagy alebo Dublinu. Všetky tieto úspechy odrážajú roky tvrdej práce a jasnej vízie.

Naša škola oslávila tento rok 15. výročie jej vzniku. Nie je to len o škole, ale aj o celom učiteľskom zbore, ktorý je tu od začiatku, aj o tých, ktorí prišli neskôr, a dokonca aj o tých, ktorí ešte len prídu. Je to výročie našich úspechov. Dôležitý mílnik, no my nespomaľujeme. Naopak, napredujeme a snahou vedenia je udržať krok s najnovšími technológiami a spôsobmi výučby. Aj priestory školy sa zväčšujú a vylepšujú. Napriek všetkým zmenám, niektoré veci zostávajú nemenné. Naše smiechy, občas slza, ale najmä spomienky. Vytvárajú priestor, v ktorom sa tak dobre cítime a radi v ňom tvoríme.

Najskôr to bola škôlka, potom kancelárske priestory, v súčasnosti stredná škola. Zo školy, ktorá fungovala len ako elokované pracovisko partnerskej školy v Hodruši-Hámroch, sa stala jedna z najlepších umeleckých škôl na Slovensku. Verím, že sa nám budú aj naďalej otvárať dvere príležitostí, ktoré nás povedú k novým úspechom, skúsenostiam, zážitkom a spomienkam.

Alex Lukáč

Kde boli a

„Pred 15timi rokmi som bol v maturitnom ročníku. Asi najlepšie obdobie môjho života. Priateľka, kamaráti, stužková, rozvrh plný matematiky a fyziky. SEN. Príprava na vysokú školu, ale stále žiadna zodpovednosť. Keby niekto môjmu mladšiemu ja povedal, že budem učiteľom, tak zomrie od smiechu.“

Ing. Jakub Záhorák

„V roku 2009 som učila na Žilinskej univerzite a pripravovala som sa na skúšky na leteckom úrade, lebo som učila pilotov. Keďže som ich chcela aj skúšať, aby mohli lietať mimo Slovenska, po celom svete, tak som ich musela absolvovať aj ja.“

**PhDr. Zuzana Ďurníková
Ondráčková, PhD.**

„V roku 2009 som učila ešte na univerzite. V tomto období som mala externistov, ktorých som učila najmä urbanizmus. Najčastejšie to boli ľudia z rôznych úradov, ktorí si dopĺňali vzdelanie. Potom som mala denných študentov, s ktorými sme sa postupne pripravovali na diplomovky a bakalárky, čo by som prirovnala k vášmu frmolu pred klauzúrami, akurát na dlhšie obdobie. Učila som aj na univerzite tretieho veku, kde to bolo úžasne v tom, že oni (ja im hovorím moje babičky) akurát začínali s rôznymi prednáškami a vďaka ich podnikavosti sme boli na mnohých exkurziách, napr. vo Vlkolínci alebo Banskej Štiavnici.“

**Ing. arch. Zuzana Gruňová,
PhD.**

kde budú

„Pred pätnástimi rokmi som mala pomerne hektický život. Nastúpila som do novej práce, kde vládla komorná a priateľská atmosféra. Budova školy v tom čase mala len dve poschodia, čo postačovalo vzhľadom na nízky počet žiakov (80 cca). Škola len začínala, viedli sme dlhé diskusie a hľadali sme najlepšie riešenia, ako dosiahnuť ciele, ktoré sme si stanovili, pričom sme museli často improvizovať. Bolo to náročné obdobie, ale zároveň veľmi inšpiratívne a som veľmi rada, že som mala možnosť sledovať od začiatku ako sa škola profilovala a posúvala. Za tie roky máme mnoho úspešných absolventov, ktorí sú dnes etablovaní a oceňovaní výtvarníci.“

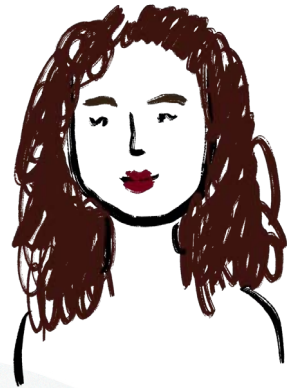
Mgr. art. Daniela Mládenková

„V roku 2009 som študoval na gymnáziu Sv. Andreja v Ružomberku. V tom čase som sa rozhodol či pôjdem študovať informatiku alebo kameru.“

Ing. Šimon Klačko

„Kedysi dávno, pred 15 rokmi, som bol prvákom na tejto škole. Boli sme prvá, tak trochu „skúšobná“ trieda. Študoval som propagačné výtvarníctvo. V tej dobe sme mali celú školu iba pre seba. Bolo to super. Teraz to vidím už aj z druhej strany, ako učiteľ. A stále je to super.“

Mgr. art. Ľubomír Mati

PRVÁCI

Michaela Vaškovičová (propagačné výtvarníctvo)

„Vidím sa v nejakej slow-fashion značke oblečenia, ktorá je zároveň funkčná a dizajnovane pekná. Snažím sa zmeniť pohľad ľudí na módnny priemysel a fashion značky, lebo prevláda veľký konzum. Fast-fashion značky zle ovplyvňujú životné prostredie, čo si častokrát neuvedomujeme, a preto by som na to chcela upozorňovať. Chcela by som svoju značku spraviť kvalitne a tak, aby sa ľuďom páčila. Chceme, aby ľudia rozmýšľali nad kúpou oblečenia, čo je hlavná otázka konzumu. Poznám veľa influencerov, ktorí sa tejto problematike venujú, ale najväčšou inšpiráciou pre mňa je, keď vidím skládky plné oblečenia. Keď vidím, ako sa zhoršuje životné prostredie. To ma vždy motivuje k šíreniu myšlienok slow fashion a hľadaniu riešenia na tento problém.“

Peter Šugár (grafický a priestorový dizajn)

„Za 15 rokov sa vidím v nejakej prosperujúcej firme, ktorá sa bude vyvíjať dopredu, pretože milujem, keď sa to deje. Rád robím niečo revolučné, čo ešte nikto nevymyslel. Niečo, čo bude motivovať ľudí, aby sa nezastavili pri niečom, čo nefunguje, ale aby hľadali cesty k riešeniu. Inšpirovala ma pani učiteľka zo základnej umeleckej školy, ktorá ma už od mala viedla k môjmu dnešnému mindsetu. Vďaka nej som sa dostal sem, na našu školu a stále sa posúvam ďalej.“

DRUHÁCI

Emma Baránková (interiérový dizajn)

„Dúfam, že sa stále budem nachádzať v umeleckom prostredí a určite by som chcela robiť niečo s interiérovým dizajnom alebo s oblečením. Nemám nejakého konkrétneho umelca, ale veľkou inšpiráciou je pre mňa pani učiteľka Krpelan, lebo je veľmi motivačná a vždy vidí v každom potenciál.“

Agáta Machátová (propagačné výtvarníctvo)

„Vidím sa v kreatívnom prostredí s dobrou energiou. Sama v nejakom úspešnom ateliéri, kde budem šťastná. Moja inšpirácia je Frida Kahlo. Obdivujem jej expresionizmus. Všeobecne sa snažím, aby som nemala nikoho ako predlohu, lebo si myslím, že každý by mal byť svojím vlastným vzorom.“

TRETIACI

Miroslava Zavod'anová
(grafický dizajn)

„Veľmi by som chcela cestovať a chcela by som tvoriť grafiku. Síce ma viac baví tradičná grafika, ale neviem, či by ma to uživilo. Chcela by som ju prepájať s digitálnou grafikou. S ručnou grafikou ma isto inšpiruje pán učiteľ Mazúr, ale aj na pánovi učiteľovi Záhumenskom vidím, že ho to baví, a že sa tomu rozumie.“

Eva Holešová
(grafický a priestorový dizajn)

„Tak ja sa vidím buď ako študent, alebo v práci. Veľmi úspešná. Mojou inšpiráciou sú pán učiteľ Zago, Klačko, Záhumenský a pani učiteľka Arce, pretože sú veľmi pracovití a snažia sa udržiavať dobré kontakty so žiakmi. V budúcnosti by som aj ja chcela byť taká komunikatívna a nápomocná. Čo sa týka vysokej školy, chcela by som pokračovať v umeleckej sfére. Rozmýšľam nad VŠVU v Bratislave, nad katedrou experimentálneho dizajnu.“

Paľo Hanzel
(fotografický dizajn)

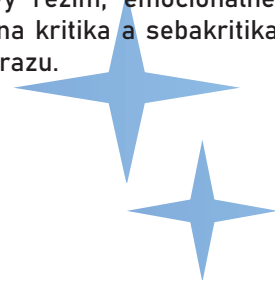
„Hmm...“

Mia Novická a Alexandra Kubove

15 vecí, ktoré nemáme v taške, ale v hlave

Myšlienka o 15 sekundách krátkodobej pamäte spočíva v spracovávaní informácií a ich následnom ukladaní do pracovnej pamäte. Ak v priebehu 15 sekúnd informáciu nevyužijeme, najpravdepodobnejšie si na ňu už nespomenieme. Naš mozog efektívne triedi a vyhadzuje informácie, ktoré sú pre nás nadbytočné, nepotrebné alebo jednoducho nezaujímavé. Týmto spôsobom mozog šetrí energiu. Tento výskum môže slúžiť ako perfektný a podložený zdroj na výhovorky, ktoré tak radi využívame. V praxi by sme mohli povedať, že ak si žiak zabudne domácu úlohu, je to preto, že bola pre mozog nepodstatná a šetril energiu na relevantnejšie záležitosti.

Ako študenti, tínedžeri vo fáze vývinu prefrontálnej kôry máme podmienky na zapamätávanie, mierne sťažené. Ovpływujú nás hormóny, vývoj mozgu, spánkový režim, emocionálne výkyvy atď. Konštruktívna kritika a sebakritika sú tiež veľkým bodom úrazu.

Ako študenti umeleckej školy toho nosíme v hlavách, ruksakoch aj doskách naozaj veľa. V našej štúdii o krátkodobej pamäti sú práve tieto najviac zabúdané.

1. Fixátor na hodiny kresby
2. Pracovný zošit na SJL
3. Študentský preukaz s neospravedlnenými hodinami
4. Isic preukaz
5. S Isicom sa spája aj zabudnutie pípnutia dochádzky
6. Papierová páska
7. Plastická guma
8. Pohárik či nádobku na vodu
9. Nabíjačku na iPad
10. Pero na iPad
11. Uhlíky
12. Návrhy, keď ich najviac potrebujeme
13. Kľúčik od skrinky
14. Dátum odovzdania prác
15. Samotné dokončené práce oddychujúce na stolíku v izbičke

Sú však informácie, ktoré sa v našich hlavách držia ako kliešte. Vtipné, náhodné a kuriózne hlášky, fakty alebo slová. Spájajú sa nám so smiechom, čo podporuje lepšiu pamäťovú stopu. Často k nim vymýšľame kontext a príbeh a prinášajú nám rozptýlenie. Predkladáme tak zoznam, pre lajka možno nevtipný a neseriózný, pre študenta umenia pochopiteľný a poučný.

1. Urob to dnes, lebo zajtra sa ti nebude chcieť.
2. Neďakuj, pamätaj.
3. Ak to dokážeš obhájiť, tak urob, čo chceš.
4. Pojmová mapa a mapa mysle sú riešenia na tvoje problémy.
5. Obchoduj s lakom na vlasy, žltou páskou a uhlíkmi.
6. Čím vyšší ročník, tým menej spánku.
7. Štyrikrát meraj, aby si to na tretí raz už dobre odrezal.
8. Farbu máš všade, aj v posteli.
9. Finall, finaalll a ani finalll3 nikdy nebude finálnym finálom.
10. V dielni máš dve možnosti, buzzcut alebo zopnuté vlasy.
11. Máš motiváciu? Drž si ju, aby ti neušla.
12. Veľký font ničí plagát aj tvoju budúcnosť.
13. Keď nevládzeš kresliť, spomeň si, že niekto iný sa učí biológiu, chémiu alebo ekonomiku.
14. Kompozícia je polovica úspechu, zvyšok je o náhode tvojej ruky.
15. Začni kresliť priebežne, lebo ťa to dobehne.

Mia Novická a Natália Moravčíková

škola na metlách

Kebyže sa v stredoveku pozriete von oknom, možno by ste uvideli niekoho len tak odletieť na metle. Čarodejnica? Možno. Teraz sú to pravdepodobne iba žiaci našej školy, ktorí idú na ďalšie dobrodružstvo. Kam pôjdeme tentokrát? Znova navštíviť Londýn by vôbec nebol zlý nápad.

Zaujíma vás prečo sme navštívili Londýn toľkokrát? Vedeli by ste si predstaviť, že by sme si nezmenili letné metly za tie zimné, to by bola hrôza. Takže zatiaľ, čo nám ich stráži Harry, my sme sa vybrali pozrieť celé mesto. Našími najčastejšími zastávkami boli National Gallery, British museum – rôzne typy galérií a múzeí, ktoré nenájdete len tak hocikde vo svete. Podľa našich skúseností sa dobrá galéria spozná podľa toho, ako dlho nám trvá sa opätovne zísť po viac ako hodinovom rozchode.

Keď sa stalo, že nebolo dost paliva, tak sme doleteli do neďalekej Prahy. Ak náhodou nemáte čo robiť tri dni a máte záľubu v tradičnom aj súčasnom umení, v túlaní sa gotickými a renesančnými uličkami, radi rozprávate po česky, tak exkurzia do Prahy môže byť vaša najbližšia destinácia. Naši študenti sa každoročne zúčastňujú Desingbloku. Najskôr sú dni vyplnené umením a medzinárodným dizajnom. Potom prechádzka popri Vltave a ďalšia várka inšpirácie je zážitok, ktorý si nesmiete nechať odletieť.

Do Prahy sme doleteli a do Viedne sme prišli vlakom. Rakúska metropola ťa zoberie do čias Habsburskej monarchie a keď navštíviš Schönbrunn, Belveder, alebo bližšie v centre Kunsthistorické múzeum spoločne s Prírodovedným múzeom a Albertinou, tak máš postarané o program, minimálne desať tisíc krokov a zaručene kvalitný spánok. A nevynechaj ani obed v Bille, lacný, chutný – naberieš si koľko zješ, dobrú chuť!

Ottimo! Mňam! Ako to hovoria v Taliansku. Prečo hovoríme konkrétne o Taliansku? No, pretože, niektorí žiaci a učitelia chodia pravidelne

do toskánskej Florencie načerpať taliansku pohodu a renesančné ideály. Určite si nenechajú ujsť kvalitnú kuchyňu – pizza, pasta, amore. Práve láska k histórii mesta ako kolíske renesancie a možno aj k talianskym mužom ťa zavedie do Santa Maria del Fiore, galérie Uffizzi alebo na most Ponte Vecchio.

Už si počul niekedy o Erasme? Určite áno. No čo, ak ti poviem, že aj ty môžeš pracovať v zahraničí a byť budúcim stážistom. Ak Malaga alebo Dublin boli mestami na tvojom bucket liste, ale bál si sa, že sa k nim nedostaneš kvôli škole, neváhaj a prihlás sa. Ak máš strach z lietania, v ponuke sú Erazmy aj u našich susedov – v Poľsku a Českej republike. Umelecká prax v zahraničí ti dá mnoho skúseností, život mimo domova ťa otestuje, ale vytvoríš si spomienky s kamarátmi, naplníš album fotkami a vnúcatá sa môžu tešiť na tvoje príbehy.

Na ktoré miesto sa vydáš ty s nami nabudúce? Bude to chladivý Dublin alebo možno hrejivá Malaga? Hocičo si vyberieš, nezabudni si to užiť naplno. Využi možnosť cestovania, objavovania a zaplňaj si hlavu zážitkami a foťák fotkami.

Alex Lukáč

14/08/2024

ROZHOVORY K VÝROČIU

15 rokov je vek prvákov, ktorí opatrne prekročia prah našej školy. 15 rokov je vek, kedy sa v nás miešajú pocity z puberty, ale aj očakávania z budúcnosti a spomienky na detstvo. V neposlednom rade, je to naša škola, ktorá tento rok slávi 15. výročie. Najskôr škôlka, kancelárske priestory. Neskôr prišli prvé triedy a jedno poschodie. Po čase nadstavba a viac poschodí – viac žiakov – viac učiteľov, no a zvyšok je už história...

Aký odbor alebo predmet by ste chceli študovať na našej škole, keby máte možnosť?

Mgr. Veronika Mikulášová
zástupkyňa riaditeľky ZUŠ IWK

„No tak to je záludná otázka, lebo ako som dnes videla v ateliéroch, sú tu veľmi zaujímavé veci. Ale asi niečo ako priestorový dizajn.“

Niektorí 12. septembra oslavovali, niektorí pracovali. Iní sprevádzali našich hostí po vyzdobených chodbách a hrdo prezentovali práce svojich spolužiakov. Ja som vyspovedala a natočila krátke rozhovory s hosťami, ktorí majú blízko k našej škole a ako sa ukázalo, aj k samotnému umeniu.

Mgr. Jaroslava Kholová,
riaditeľka SŠUP Bohumila Baču

„Síce pracujem v škole umeleckého priemyslu, ale keby ste ma tu nechali týždeň niečo kresliť, tak zo mňa nič nevydolujete.“ (smiech) „Ja to veľmi obdivujem, práve túto umeleckú činnosť. Vedela by som si predstaviť kresbu, že by naozaj niekto nado mnou stál a naučil ma robiť aspoň 2 rovné čiary.“

ROZHOVORY K VÝROČIU

Máte obľúbené umelecké obdobie, umelca alebo konkrétne dielo?

Akad. Maliar Stano Lajda

„Ja som renesančný človek. Takže ste to uhádli – Leonardo da Vinci. On už síce žil dosť dávno, ale myslím si, že ľudia ako on nezomierajú a stále žijú. A stále sa dá o nich veľmi veľa nového zistiť a ja sa tomu venujem celý život.“

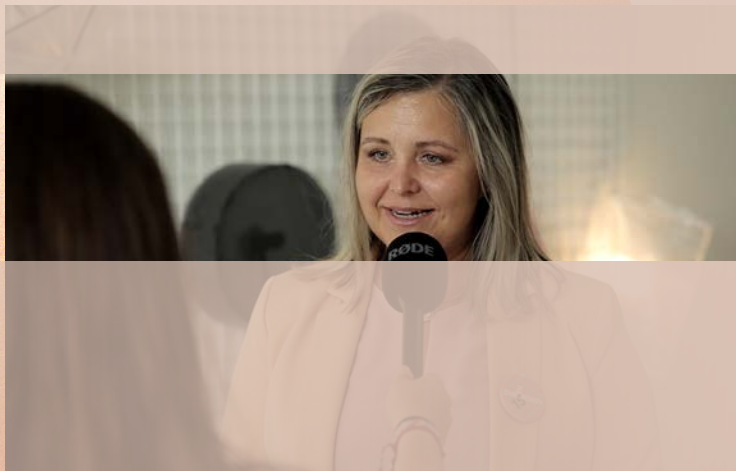

**doc. Mgr. art. Sylvia Jokelová
vedúca ateliéru experimentálneho dizajnu na VŠVU**

„Každé obdobie je zaujímavé, ale mám rada súčasný dizajn. Mám rada Jerseyho Seymoura. To je dizajnér, ktorý pracuje veľmi provokatívne, najmä s materiálmi. Napríklad robí také veľké penové inštalácie, čiže pracuje do veľkej miery s náhodou, a nie je úplne jasné, ako to dopadne. A to je zaujímavé.“

**Ing. Erika Jurinová
predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja**

„Keby sa pýtate na knihu, tak zhodou okolností od pani riaditeľky Kultúrneho strediska Júlie Marcínovej, Kde si sa vydala, tam si mlieko pýtaj. Galéria – Oravská galéria, to je taká klasika. Potom Martinské divadlo SKD, to je tiež moja srdcovka.“

Aké máte vízie a plány do budúcnosti s našou školou?

Ing. Václav Dostálek
riaditeľ školy

„Naša škola si za 15 rokov vybudovala dobré meno a výborné zázemie. Dobré meno sa dá ale rýchlo pokaziť, takže prvá vízia je udržať si ho. Druhá je, ísť s dobou, nezaostávať. Na tento rok sú výzvou umelá inteligencia a IT technológie, tak, aby nám v umení pomáhali.“

Ing. Marián Tabaček, PhD.
zriaďovateľ školy

„Udržať kvalitu a chuť ľudí, ktorí odovzdávajú svoje skúsenosti študentom, aby im to neupadlo. Aby tvorili s nami dobrú hmotu a aby sme výsledok, ktorý dosiahneme mohli ukázať celému svetu, že aj malé Slovensko vie dosiahnuť pekné úspechy.“

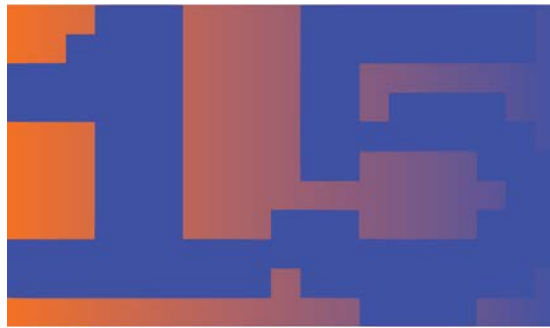
Máte pre nás a našu školu špeciálne pranie?

Mgr. Peter Fiabáne
primátor mesta Žilina

„Viete, je dôležité, aby táto škola bola priestorom, kde si každý napíše svoj príbeh. Či už pedagogickí zamestnanci, zriaďovateľ, ale predovšetkým vy, študenti. Aby ste tu našli to, kvôli čomu ste prišli. Nie je to len o vzdelaní v odborných predmetoch, ale aj o vzťahoch, o kamarátoch a prvých láskach... O tom všetkom, o čom je život. Aby to vo vás zostalo niekde zakotvené, a aby vám to dávalo zmysel. Čiže vám prajem dobrých, spokojných, vysmiatych študentov, ktorí sú sebavedomí, odvážni a kreatívni. Lebo takých ľudí potrebujeme.“

fotky: Palo Hanzel

ROZHOVORY K VÝROČIU

Tu nájdeš oveľa viac o tých,
čo sú z umeleckej brandže, z politickej sféry aj zo školského prostredia.

Janka Gordíková

Komfortná zóna, také nepoznáme

Ísť si za svojimi snami je pekné, no niekedy zložité. Na našej škole funguje medzinárodný program – Cena vojvodu z Edinburgu, všetkým známe ako DofE, ktoré umožňuje ísť si za svojimi cieľmi, posúvať sa vpred a tvrdo na sebe maľkať. Na každého odvážneho čakajú 3 úrovne a 4 prekážky. Bronzová, strieborná a zlatá úroveň určuje ako dlho bude motivovaný jedinec plniť svoje ciele. Tie sú tri. Talent. Šport. Dobrovoľníctvo. Na záver ho čaká expedícia, ktorá preverí jeho schopnosti prežiť v divočine bez telefónu, s nedostatkom jedla a bez mäkkého matracu.

O programe DofE som sa dozvedela od pani učiteľky, ktorá nám ho predstavila. Je to program so skvelou príležitosťou rozšíriť si obzory, rozvíjať svoje silné stránky a pracovať na tých slabších. Pre mňa osobne sa stal niečím viac, než len ďalšou školskou aktivitou. Vďaka DofE som sa dostala k veciam, ku ktorým by som sa za iných okolností nedostala. Či už išlo o doučovanie v komunitnom centre, prekonávanie fyzických výziev, alebo o osobné projekty.

Agáta Machátová

V prvom ročníku som ani nemyslela na to, že by som sa pridala do DofE, ale druhý ročník som si povedala, že chcem skúsiť novú vec, a neľutujem to. Vďaka DofE som spoznala nových ľudí a takisto som sa naučila byť samostatná. Naplávať expedíciu vyžadovalo dlhé dni rozmýšľania a hľadania správnych lokalít, čo ma takisto preverilo a čo-to naučilo. Najviac ma bavila expedícia. Prešli sme také dediny, o ktorých sa mi ani nesnívalo a mala som šancu vidieť slovenskú tradičnú architektúru. Ďalšie veci, ktoré si z DofE odnášam, sú pravidelnosť a odvaha skúšať nové, pre mňa nepoznané veci.

Eva Holešová

Expedícia je snáď to, na čo sa dofáci najviac tešia. Stráviť spolu čas v prírode, bez signálu, iba s varičom a instantnými polievkami a bez mäkkého vankúša znie viac než dobre.

Len či. Rozhodli sme sa pre transport na bicykloch a expedíciu sme začali v Žiline, kde sme zistili, že sme zabudli mapy. Našťastie sme cestu do kempu Slnčné skaly v Porúbke poznali. Vďaka ochotným ľuďom v kempu, ale aj tým,

ilustrácia: Tamara Mičianová

ktorých sme stretli po ceste, sme úspešne do-
tlačili bicykle na vrchol Lietavského hradu. Ces-
ta to bola strmá, kľukatá a ako sa hovorí, vypluli
sme pri nej dušu. Skutočne sme prišli o jednu
dušu, našťastie len bicyklovú, s ktorou nám po-
mohol neznámy cyklista, nám známy ako „ujo
z nebies“. Na výborne značenej cyklotrase sme
mapy ani nepotrebovali a užívali sme si vánok
vo vlasoch.

Ďalší deň na bicykli bol o niečo menej pohodlný,
zadok si tie hrbole pamätal, ale nevzdávali sme
sa. Vybrali sme sa na druhú stranu Rajeckej do-
liny, prebrodili sa cez potok, aby sme sa ocitli pri
vodopáde Slnčné skaly. Ten nás síce neočaril,
ale vytrvalo sme pokračovali k Labutiemu ja-
zierku, kde nás žiadne labute nečakali. Posled-
ná zastávka, ktorú sme si všimli len náhodou,
bola zrúcanina gotického kostola svätej Heleny
v Stránskom zo 14. storočia. Pretrpeli sme str-
mé kopce, chladné noci v stane, zasmiali sme sa,
aj keď nám bolo do plaču. Hlavne sme sa opäť
prekonalí, posunuli sme svoje limity a videli as-
poň kúsok zo Slovenska.

Síce sme ledva vyšli za Žilinský kraj, stále nás
čakalo dobrodružstvo. Počiatočné blúdenie
z kempu sme vyriešili polemizovaním a násled-

ným zostupom dolu do dediny. Prešli sme cez
kapustovú záhradu až ku kostolíku a kaplnke.
Výhľad nás na chvíľu spasil, ale hroznový cukor
nás hnal dopredu. Náš druhý cieľ expedície bola
Výklenková kaplnka. Väčšinu cesty sme prešli
po nádherných poliach, ale pred záverečným
stúpaním sme sa ešte brodili riekou. Kaplnka
sv. Anny, ktorá sa nachádzala, ako inak, na kop-
ci, počas ktorého sa nám z tepla parili mozgy.
Z toho tepla sme opäť prešli riekou až k vodopádu,
ktorý bol vlastne len potok. Vifónky a špekačky
prípravované v hrnci boli kulinárskymi vrcholmi
celej expedície. Unavené teplom, zmorené ces-
tou, ale šťastné, že to máme za sebou sme odišli
domov. „Nie je to len o dosahovaní konkrétnych
cieľov, ale aj o rozvoji charakteru, zodpovednosti
a schopnosti prekonávať výzvy.“

Janka Gordíková, Agáta Machátová

V duchu havrana

Naša škola sa už roky angažuje v oslavovaní Halloweenu. Pointou je, že žiaci sa prezlečú do nejakého kostýmu a sú niekým iným na jeden deň. Poďme si povedať odkiaľ prišiel Halloween do našej školy. Halloween má pôvod medzi Keltmi. Korene siahajú k sviatku Samhain, ktorý sa oslavoval na prelome októbra a novembra. Kelti verili, že v tento čas roka sa otvára brána do podsvetia, čo umožnilo mŕtvym vstúpiť do sveta živých. Aby sa ochránili, zapalovali ohne a nosili masky, aby zmiatli duchov. Toto obdobie považovali za koniec starého roka a začiatok nového.

Halloween sa dostal aj do Európy. S príchodom kresťanstva do Európy začali pohanské sviatky ustupovať. Pápež Gregor III. ustanovil 1. november ako Deň všetkých svätých, na uctenie si svätých a mučeníkov. Neskôr sa pridal aj 2. november ako Pamiatka zosnulých. Tento sviatok sa podobá sviatku Samhain, kedy ľudia podobne ako Kelti zapalovali sviečky na hroboch a modlili sa za duše mŕtvych.

Tento populárny sviatok sa do Ameriky dostal prostredníctvom írskych a škótskych imigrantov v 19. storočí, ktorí priniesli svoje zvyky a obyčaje. Vyrezávanie tekvíc pochádza z Írska, kde vyrezávali burgyne. Keď imigrovali na americký kontinent objavili tekvice. Zistili, že sa ľahšie vyrezávajú a aj pestujú. Ryli sa do nich strašidelné motívy, aby odlákali zlých duchov, ktorí žobrujú o jedlo. Začali si dávať pred domy jednoduché jedlo, aby si zlý duch vzal to, čo potrebuje a odišiel. Postupne pomocou marketingu sa to premenilo na sladkosti. Tento sviatok sa postupne skomercIALIZOVAL, až stratil svoj pôvodný zmysel. V súčasnosti to vyzerá všade na svete inak. Napríklad u nás prevláda kresťanská tradícia a inde sú to najmä deti, ktoré sa tešia na svoj nový kostým a koledovanie o sladkosti.

Aj my sme si urobili malý Halloween. Každý mohol ísť, za čo chcel a kreativite sa medze nekládli. Učiteľia počas hodín rozдали cukríky tým, ktorí mali obzvlášť jedinečný kostým. Konala sa aj malá súťaž pre milovníkov pečenia. Mohli sa

fotky: Alexandra Jamborová

vyšantiť so zdobením a chuťou strašidelných koláčikov. Následne boli ohodnotené učiteľským zborom. Nechýbalo ani kreslenie strašidelných ilustrácií na plátno. Najviac tajuplné bolo prekvapenie, ktoré zdrvovalo mysle každého žiaka. Naš Halloween sa niesol v duchu havrana a plagát bola malá nápoveda. V posledný deň boli v škole schované nálepky hlúpych havranov, ktoré sme nakreslili. Kto mal to šťastie a našiel nálepku, mohol si vybrať až z troch druhov.

Sára Setnická

Trochu lásky v krabičkách

Láska je jedna z primárnych ľudských potrieb. Je všade okolo o nás a v určitých obdobiach roka sú jej plné reklamy, slogany a čokolády so srdiečkami strašia najmä nezadaných ľudí. Aj Vianoce sú obdobím lásky. Počas Vianoc zo všetkých strán počujeme, že sú časom lásky, pokoja, spokojnosti, spolupatričnosti. Spoločne strávených chvíľ s najbližšími, alebo to, že sú naplnené radosťou, zázrakmi a láskavou atmosférou. Možno je tej lásky vôkol nás toľko, že ju až prehliadame, berieme ako samozrejmosť, a tak sa stráca v dave, až je jej nedostatok. Lásku neurčujú len slová „mám ťa rád“. Je veľa iných možností, ako potešiť toho druhého a dať mu pocítiť, že tu nie je sám, a že aj naňho niekto myslí. Zatiaľ, čo sa rodiny na Vianoce stretávajú za jedným stolom, niektorí ľudia trávajú Vianoce osamote. Či už sú to študenti, ktorí bývajú na internáte ďaleko od rodiny, deti v detských domovoch, ktoré dúfajú, že raz budú Vianoce tráviť s vlastnou rodinou. A sú to aj dôchodcovia, ktorí spomínajú na časy, kedy im po dome pobehovali ich deti, neskôr vnúčatá... Dnes trávajú Vianoce v domoch pre seniorov.

ilustrácie: Janka Gordíková

Vďaka občianskemu združeniu „Koľko lásky“ vznikla výzva „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?“ Cieľom je vianočná zbierka pre seniorov, ktorí už nemajú s kým stráviť Vianoce. Do vhodnej krabice od topánok zabalíte niečo sladké (perníčky, keksíky), niečo slané (tyčinky, chrumky), niečo teplé, mäkké a voňavé. Niečo na zábavu a nakoniec niečo od srdca, kde môžete pribaliť pohľadnicu, pozdrav alebo obrázok. Darovať lásku sa dá rôznym spôsobom a tento môže byť jeden z nich. Aj my sme sa zapojili a spoločnými silami sme vyrobili 20 krabičiek, ktoré potešia seniorov už tieto Vianoce. Na záver už len toľko – láska a láskavosť vie byť všade, keď si ju začneme všimnúť a dbať o to, aby sa nestratila v dave nenávisťi, hnevu a neporozumenia. Niekedy stačí lásku podarovať v krabičke, inokedy stačí podržať dvere. Niekedy treba za lásku a možnosť ľúbiť bojovať, no nikdy na ňu nesmieme zabudnúť a zanevrieť.

Janka Gordíková, Lea Hašková

Smiech, tanec a víno (rum)

Stužková v žilinskej hale Kinekus bola presne tým, na čo sme sa štyri roky tešili, – večerom plným smiechu, vína a taktiež nezabudnuteľných zážitkov. Sála sa zaplnila študentmi oboch tried, učiteľmi a našimi blízkymi, ktorí prišli osláviť tento výnimočný deň s nami.

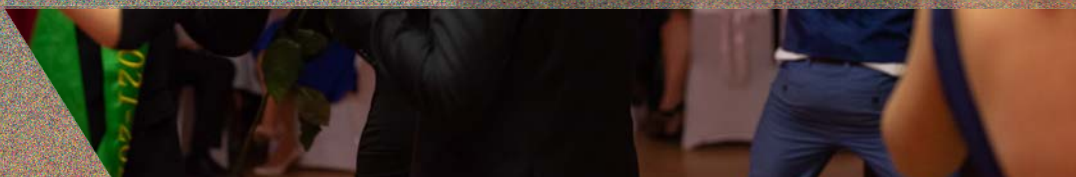
Začalo to trochu chaoticky, no pokračovalo to dojemne. Nostalgická pesnička, ktorú sme si pripravili, nám pripomenula, že náš spoločný čas sa skutočne kráti. Text a realitu pesničky utvrdilo stužkovanie, ktorého završením bolo tradičné „Gaudeamus igitur”, ktoré sa počas septembra ozývalo školskými chodbami. Potom sme však nechali všetok sentiment bokom a naplno si užili zábavu. Tanec s rodičmi a neskôr aj s učiteľmi otvorili parket. Po tanci ukradli pozornosť Lenka a Miriam so svojím neuveriteľným speváckym číslom, ktoré malo grády aj humorné momenty. Program bol jednoducho bomba. Adrika a Xavier predviedli obrovský výkon, po ktorom im snád' odišli hlasivky. Folklórny tanec našich spolužiakov (ktorí na to, že nie sú folkloristi, to odtancovali priam profesionálne) rozprúdil sálu. No a vtipné video „Únos Záhumana” spôsobilo doslova záchvaty smiechu ozývajúce sa po celej sále.

A čo tombola? Tombola priniesla chvíle radosti, najmä pre učiteľa Zaga. Ten si po cene chodil tak často, že sme začali pochybovať, či nebol tajným sponzorom. Neobišlo sa to ani bez zábavných „katastrof“. Obsah džbánu, ktorý sme najskôr nevedeli nájsť a ktorý koloval medzi nami, skončil priamo na mojich šatách. Aby toho nebolo málo, ten istý symbolicky rozbitý džbán skončil Ta-

mare v nohe. No napriek tomu, že sme nevedeli nájsť koláče, nálada bola priam fantastická a parket praskal od tancovania až do rána.

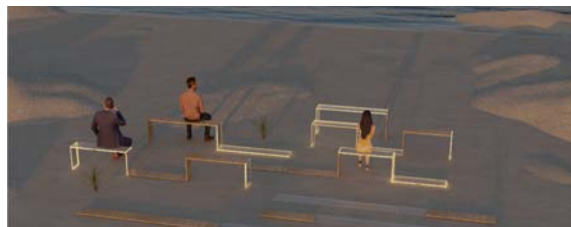
Naša stužková potvrdila to, že za 4 roky sa z nás stal úžasný kolektív, v ktorom vznikli priateľstvá so silným putom.

Alžbeta Harantová

fotky: Alexandra Jamborová

Žije to tu tým, čím žijeme my

vizualizácie: Daniela Žilková

Škola bez študentov je ako kniha bez strán – zbytočná. Tvoríme komunitu blízku rodine a spoločne zvládame každý jeden deň školských úloh, stresov z písomiek aj nezmyselných zadaní, na ktoré frflíme. Prišli sme študovať umenie, naučiť sa hovoriť výtvarným jazykom a prezentovať svoje myšlienky vizuálnymi prostriedkami. Ale škola nie je miestom len na učenie. Je to miesto, kde sa formujú naše názory, vznikajú nerozlučné kamarátstva a občas sa prihodí aj nejaká láska. Predovšetkým sa profilujeme my sami a formuje sa aj náš spôsob života a pohľad na svet.

V rámci krúžkov a mimoškolských aktivít, ako je napríklad DoFE alebo školský časopis sa vieme venovať našim záľubám a koníčkam. Niektorí z nás sa venujú zlepšeniu školského života prostredníctvom školského parlamentu. Zastupujeme záujmy žiakov a zapájame ich do riadenia školy. S prezývkou „školská monarchia“ bojujeme za lepšie bagety, za chill zónu...Ochotne počúvame našich spolužiakov, ktorí majú nezhody s vyučujúcimi a spolupracujeme s vedením školy, aby sa aj nám, aj učiteľom lepšie učilo. Organizujeme školské podujatia, prepájame žiakov, zlepšujeme vzdelávacie podmienky a navrhujeme zmeny vo fungovaní školy. Na „Inovatívnom streDnutí“, ktoré organizovala Sekcia pre mládež Žilinského samosprávneho kraja sme prezentovali život na našej škole. Apelovali sme na ochranu životného prostredia aj inovácie vzdelávania. Chýba nám viac spoločných vonkajších priestorov, oprava záhradky – viac kvetov a zelene, priestor

na vonkajšie školské eventy a solárna elektrina. Vďaka vedeniu školy a vizualizácii od Sáry Ozaňákovej sa naša vízia pre využitie priestoru pri škole stáva skutočnosťou. Momentálne je Enviro projekt stále v realizácii a postupne sa dostáva do finálnej podoby.

Už teraz ale vidíme benefity – ekologické a pekné prostredie ako stvorené na oddychovú zónu. Letné horúčavy môžeme tráviť vonku, v tieni na vakoch. Obedové prestávky sú príjemnejšie. Drevené pódium už plne využívame na školské účely – workshopy, akcie aj vyučovanie v exteriéri. Je to dôkaz, že aj študenti majú hlas, ktorý sa oplatí vypočuť a nápady, ktoré sa oplatí zrealizovať. Spoločnými silami zlepšujeme školské prostredie, atmosféru a celkovo život na našej škole.

Janka Gordíková, Eva Holešová

Už sme vaši

Pre mňa a mojich spolužiakov nastal deň, na ktorý sme sa tak dlho tešili - naše imatrikulácie. Prvá časť nás čakala v kine. Pred filmom nám tretiačky pripli oranžové stužky na znak začiatku našej cesty na tejto skvelej škole. Taktiež nám odovzdali tričká s originálnou potlačou, navrhnuté a natlačené priamo u nás v dielni. K tričkám sme dostali aj malú kartičku s personalizovaným ilustratívnym portrétikom a vtipnou hláškou. Všetkých nás to milo potešilo. Aj film Vlny nás dosť očaril. Bol napínavý aj smutný, no zároveň väčšina z nás pochopila, ako to v minulosti naozaj bolo. Dobová dráma dokázala skvelo priblížiť obdobie socializmu a jeho atmosféru. Sme hrdí na odvahu študentov a ľudí, ktorí bojovali za našu slobodu. Som rada, že sme mali časť imatrikulácii aj mimo školy, bol to nezvyčajný zážitok, ktorý ostatné školy len tak nezažijú.

Druhá časť imatrikulácii bola pekne prepojená s 35.výročím Nežnej revolúcie a slávili sme ju na pôde školy. Doobeda sme diskutovali s naším milým pánom riaditeľom Václavom Dostálkom, akad. mal. Stanom Lajdom a fotografom Milanom Velikým, ktorí nám priblížili ich zážitky z obdobia socializmu. Dozvedeli sme sa také veci, ktoré by ste na internete nenašli.

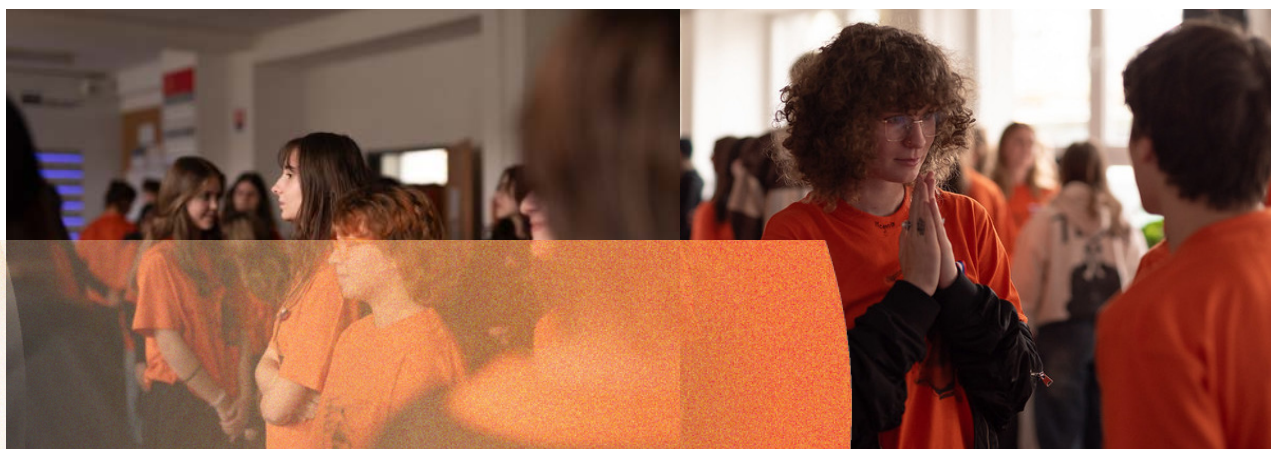
Po skončení diskusie si nás tretiaci zavolať do vestibulu školy, kde naše imatrikulácie pokračovali. Dostali sme dve úlohy. Prvá bola „Speed dating“, kde sme sa 2 minúty rozprávali o náhodnej téme. Cieľom bolo, aby sme sa

len neobchádzali na chodbách a spoznali sa aj s ľuďmi z druhej triedy. Myslím si, že to bolo super, pretože s niektorými som sa prvýkrát rozprávala, a tak som získala trošku bližší prehľad o béčkaroch. Druhá úloha bola „Speed drawing“. Tentokrát sme sa rozdelili podľa odborov. Každá skupina mala 10 minút na zakreslenie nejakej vtipnej témy, napr. Jašterice, ktoré namiesto apoštolov papajú poslednú večeru alebo Kyslá uhorka, ktorá sleduje Monu Lisu idúc vedľa Leonarda z nákupu.

Naše výtvory boli dosť zaujímavé a kreatívne. Tá najlepšia kresba získa čestné miesto v ráme na stene. Deň sme ukončili výstavou plagátov inšpirovaných Nežnou revolúciou a opustili sme školu štrngotáním kľúčov. Najbližšie 4 roky sa nás nezbavíte a sme vďační, že nás ostatní žiaci prijali do kolektívu školy.

Laura Mária Miháliková

fotky: Alexandra Jamborová

Prvé dojmy prvákov

„Sme tu síce chvíľu, ale zažili sme toho už dosť. Ako sa nám tu páči a aké máme zatiaľ dojmy z nového prostredia a z nových ľudí? Túto školu mám naozaj veľmi rada a jeden z dôvodov sú príjemní a priateľskí učitelia. Náš kolektív je veľmi dobrý. Ak to mám porovnať s bývalou školou, tak toto je úplne iné miesto. Človek sa tu má na čo tešiť každý deň. Či už na hodiny, aktivity alebo rozprávanie sa s kamošmi. Na tejto škole mám najradšej učiteľov s humorom a „gramove daddy jokes“. Najviac som sa bála toho, ako sa bude rozvíjať náš kolektív. No nakoniec vychádzame spolu skvele.“

Alexandra Dobiašová I.B

„Som naozaj neskutočne rada, že som na tejto škole, a musím povedať, že sa mi tu fakt brutálne páči. Kolektív tu je omnoho lepší ako na základnej škole. Spoločne vytvárame príjemné miesto na rozvíjanie našej kreativity. Veľmi ma baví prax, keďže vyrábame rôzne 3D veci do priestoru, ktoré som predtým vôbec nerobila. Je úžasné sledovať, ako sa naše nápady premieňajú na hotové projekty. Interiér školy si tiež získal moje sympatie. Moderné okolie mi spríjemňuje čas v škole. Našla som si tu úžasnú ka-

marátku, s ktorou si cez prestávky vychutnáваме kávu z automatu a rozprávame sa o všetkom možnom. Teším sa na ďalšie skúsenosti, ktoré ma ešte len čakajú.“

Katarína Tomaščíková I.A

„Na škole je fakt super. Každý mesiac sa tu realizujú nejaké aktivity, ktoré nám spríjemňujú štúdium a zároveň sa tu vôbec nenudím. Náš odborový kolektív je skvelý, navzájom sa podporujeme čo vytvára príjemnú atmosféru. Páči sa mi, aký majú prístup učitelia. Svojím spôsobom učenia ma vedia zaujať. Najväčšie obavy som mal z toho, ako si sadneme s kolektívom, ale zistil som, že sme super partia.“

Bruno Mužila I.B

„Za tento krátky čas môžem zhodnotiť, že sa mi život nástupom na túto školu veľmi zmenil. Zo začiatku som mala obavy, ako sa tu budem cítiť, či ma ľudia akceptujú a či tu vôbec budem chcieť študovať. No rýchlo sa pominuli, pretože od začiatku mi prišli spolužiaci veľmi sympatickí. Konečne som v škole, ktorá ma naplňa a každý deň v nej zažívam niečo nové, rôzne udalosti alebo zaujímavé úlohy na odborných hodinách. Páči sa mi prístup učiteľov a ich vyučovacie metódy, a taktiež celkovo priestory a areál školy sú veľmi príjemné. Cítim sa tu bezpečne, a že tu patrí. Spoznala som veľmi veľa nových ľudí a najbližších kamarátov, s ktorými sme si hneď sadli a máme množstvo spoločných záľub. Som rada, že som si vybrala práve túto školu a nikdy by som ju nevymenila.“

Laura Mináriková I.A

„Škola sa mi celkovo veľmi páči a som rada, že som si ju vybrala. Sú tu úžasní a akceptujúci ľudia. Konečne mám pocit, že ma škola baví, dokonca aj ranné vstávanie som si obľúbila, na rozdiel od základnej školy. Je tu úžasná atmosféra, ktorá vytvára podmienky na druhý domov. Učitelia sú tiež veľmi super. Najviac sa mi páči, akí sú tu vtipní a príjemní učitelia a celková atmosféra. Na začiatku školského roka som mala obavy z toho, že by som nezapadla do kolektívu, a to by bolo náročné. Avšak na školu som si rýchlo zvykla a na štúdium tiež.“

Paula Plevová I.B

Škola je zatiaľ fajn, až na kolektív v našej triede, ktorý nie je tak ideálny, lebo nie s každým si rozumiem. To je však úplne prirodzené, lebo nie vždy sa dá nájsť spoločná reč s každým. Prekvapilo ma, že ľudia z vyšších ročníkov sú milí a nápomocní. Veľmi sa mi páči, že škola s nami aktívne pracuje a vytvára nám úžasné podmienky na to, aby sa nám štúdium páčilo. Je vidieť, že sa tu kladie dôraz na to, aby nás učenie bavilo a aby sme mohli výborne rozvíjať naše umelecké zručnosti.

Alžbeta Ďurošková I.B

Zvonica, vajcia a fajn ľudia

Síce už ubehol nejaký ten čas od adaptačného kurzu, aj tak naň spomíname, akoby bol včera. Všetci sme si odtiaľ odniesli mnoho zážitkov. Ale vráťme sa na začiatok. Nevedeli sme, čo čakať. Hneď ako sme dorazili do Šípkovej – Terchovej, nášho domovu na 3 dni, pomocou klobúka nás porozdeľovali do izieb. Nemohli sme vynechať neďalekú zvonicu na kopci. Verte tomu alebo nie, pre niekoho ako my, ktorí väčšinou pracujú iba rukou a hlavou, stálo nás to veľkú námahu, dostať sa tam. Udychčaní sme sa pustili do jej kreslenia. Niekomu to išlo a niekomu nie. Úprimne si myslím, že by to nielen mne, ale aj ostatným išlo teraz lepšie. Cesta späť už bola o niečo jednoduchšia.

Po návrate nás čakali spoznávacie hry. Najviac nás bavila aktivita Ochrana vajčeka. V tejto hre sme boli rozdelení do skupín podľa odborov. Každá skupina mala tú istú úlohu – za pomoci rovnakých pomôcok musela ochrániť vajčeko pred pádom. Podmienkou bolo vymyslieť báseň alebo príbeh k vajcu. Po 15-tich minútach kreatívneho a strategického myslenia sme sa všetci stretli a vypočuli si príbehy vajčiek. Niektoré boli humorné, druhé srdcové. Následne určenie ľudí vajčeka zhodili z okna druhého poschodia. Niektoré prežili a na druhé môžeme už len v tichosti spomínať...

fotka: Magdaléna Opálková

Neskôr po večeri sme odovzdali naše „umelecké“ nákrasy zvonice. Večer sme mali už voľný program. Tým, že my, chalani sme mali najväčšiu izbu, tak sa tam zišlo najviac ľudí. Tam sa už diali rôzne veci – maľovanie chalanov, hranie na gitare, karaoke, alebo hocičo ďalšie. Bola to sranda.

Ráno sme sa mali zobudiť na pískanie, ktoré skoro nikto nepočul. O pár minút sme mali byť pripravení vonku na rozcvičku. Samozrejme – niekto meškal, a tak si zabehol o trošku viac. Po raňajkách sme sa vybrali ešte raz kresliť von do dediny. Tentoraz to nebolo také náročné, keďže sme nešli hore kopcom. Každý dostal rôzne zadanie na to, čo má kresliť – podľa odboru. Teda až na nás fotografy, ktorí fotili prírodu, alebo zaujímavé momentky. To bola super skúsenosť.

Lenže ako to všetci poznáme, všetko sa raz skončí. Po návrate na chatu sme sa pobalili, upratali si izby a išli na autobus. Z môjho pohľadu to bolo naozaj super a to aj napriek tomu, že sme tam boli iba na jednu noc, máme na čo spomínať. Samozrejme, že nie všetko som tu mohol napísať. Niektoré spomienky bude lepšie nechať nepopísané.

Samuel Lukáčik

Praha ťa chytí a nepustí

fotka: Karolína Kršková

Každé mesto má svoje čaro, ale mesto, ktoré nás pozvalo na medzinárodný festival súčasného dizajnu Desingblok, môže byť jedine jedno – Praha. Najväčšia výstava dizajnu a módy nás pohltila na celých šesť dní, počas ktorých sme plnili telefóny fotkami, hlavy nápadmi a dušu umením a kvalitným dizajnom.

Tohtoročná téma 26. ročníka bola MLÁDÍ FOREVER! ako odkaz na predchádzajúce ročníky. Snažili sme sa vidieť čo najviac prednášok, výstav, prezentácií, ktoré boli pripravené nás ohúriť na 4 stanovištiach. Jizdárna Pražského hradu ožila výstavou High Craft, kde sme sa mohli učiť priamo od odborníkov. 30 etablovaných českých dizajnérov kombinujúcich tradičné remeslá, ekologický prístup a cit pre estetiku, nám ukázalo jak se to dělá hezky český.

Krátkou cestou električkou sme sa náhlili za ďalšou kopou dizajnu, tentokrát do Múzea mesta Prahy, ktoré po rekonštrukcii otvorilo svoje brány a privítalo viac ako 40 tisíc nadšencov Desingbloku. V múzeu by som čakala historické artefakty, ale práve naopak, Superstudio si pre nás prichystalo nádielku noviniek spoluprac rozličných firiem s poprednými dizajnérmami. To je cesta pre mnohých z nás, stať sa dizajnérom a vytvárať projekty v kooperácií s firmami, takže sme nasávali, čo sme mohli. Jednou z najväčších hviezd prednášok bol jednoznačne Ron Arad, ktorý bol v Prahe po prvý raz. Je to svetová špička priemyselného dizajnu (čo je aj opätovne novootvorený odbor na našej škole). Nezostávalo nám nič iné, len mlčky počúvať slová izraelsko-britského produktového dizajnéra.

Dni sa mi zlievajú dokopy, dizajny sa mi uklada-

jú do podvedomia a my vchádzame do Uměleckopřemyslového múzea, ktoré ma nikdy neomrzí. V múzeu sa ukrývali techniky nám o niečo bližšie – tvorba šperku, grafický dizajn, ilustrácie, ale aj módní dizajnéri. Tu sa prezentovali „small businesses“, teda značky a dizajnéri bez komerčnej výroby spoločne s prácami študentov vysokej školy UMPRUM. Stihli sme aj jednu módnou prehliadku z dielne UMPRUM študentov a zhodli sme sa viacerí, mali sme zimomriavky po celom tele. Také to bolo dobré! Tradične nesmela chýbať ani výstava Art House – prehliadka zberateľských kúskov, tentoraz išlo o jedinečné exponáty samotného múzea.

Do srdca Českej republiky sme pricestovali v zložení triatiakov a štvrtákov a každý si našiel to svoje. Niektorí štvrtáci mali možnosť zájsť na konzultácie na vysoké školy, kde budú posielat' prihlášku a nádej, že sa tam dostanú. Pre mňa, ako tretiačku, bola veľkým prínosom prezentácia vysokých škôl v Bastione na Florenci. Šanca vidieť výrobky jednotlivých katedier a ateliérov, počuť o koncepte produktov a možnostiach štúdia... toľko užitočných vecí, až sa mi z toho krútila hlava a verím, že som nebola jediná. Pobrali sme brožúrky, vizitky a letáky a ponáhľali sa už do inej galérie alebo múzea.

Videli sme mnoho, počuli sme toho ešte viac a nachodili sme toho najviac. Bolo to intenzívne, ale odchádzali sme s odhodlaním pracovať na sebe ešte viac. Inšpirovaní a rozčarovaní nielen z Designbloku sme sa zhodli, že o rok sme v Prahe opäť.

Janka Gordíková

Pôvabné umenie a nežná nahota

Také boli prvé dojmy z jedného z najkrajších talianskych miest. Naša cesta do srdca renesancie sa začala koncom októbra. Toto magické mesto inšpirovalo génirov ako Michelangelo, Donatello či Filippa Lippiho. Florencia nás slnečne a srdečne privítala. My sme nezháľali a s kruhmi pod očami sme začali spoznávať toto očarujúce mesto.

Bazilika Santa Croce je miesto, kde mnohé florentské osobnosti našli miesto svojho posledného odpočinku. Možnosť vidieť hrobku Michelangela Buonarrotiho v nás vyvolalo rešpekt a otvorilo nám oči. Začali sme si všímať umeleckú krásu mesta, v ktorom sa zrodili a pôsobili najväčší renesanční umelci. Umenie, ktoré sa okolo nás odohrávalo bolo neskutočné a držalo nás všetkých na nohách aj napriek spánkovému deficitu z cesty.

Piazza della Signoria je známe námestie plné replík sôch ako Dávid od Michelangela alebo Donatellova Judita s Holofernom. Pred Palazzo Vecchio stojí Neptúnova fontána, postavená pre Franciscu de' Medici. Námestie sa pýši stavbami ako galéria Uffizi, múzeum značky Gucci alebo spomínaným Palazzo Vecchio, kde sme sa pokochali prepracovanými nástennými freskami.

Srdce Florencie patrí mohutnému a úchvatnému dómu **Santa Maria del Fiore**, pri ktorej stojí goticko-renesančná zvonica od Giotto, ktorého prácu neskôr prevzal Andrea Pisano. Jej krásu je ľahké spozorovať už z diaľ-

ky. Dych berúca stavba je zaujímavá exteriérom rovnako ako aj interiérom. Inovačná kupola postavená Filippom Brunelleschim, ktorej priemer siaha do 50 metrov ohromí ľudí nielen z vonkajška, ale aj z vnútra svojou štedrou výmalbou kupoly od Giorgia Vasariho.

Na ďalší deň sme smerovali do San Gimignano, mestečka známeho svojou stredovekou architektúrou. Kedysi tu bolo 72 veží, dnes už len 14. Ponúklo nám nádherné výhľady na toskánske vinice. V úzkych uličkách sme si užili najlepšie zmrzliny a malé stredoveké domčeky, kde sme sa túľali celé hodiny. Presunuli sme sa do druhej destinácie - Siena. Pozreli sme si nedostavanú trojloďovú katedrálu Nanebovzatia Panny Márie. Zebrovitý čiernobiely obklad interiéru aj vonkajšej fasády znázorňuje sienské farby. V katedrále sa na nás dívali aj hlavy pápežov a atmosféra v ňom sa nedá nepopísať.

Upršaný tretí deň sa začal návštevou Museo del Bargello známym sochou Dávida od Donatella. Socha bola vytvorená pre rodinu Medici a je považovaná za prvý akt od čias antiky. Múzeum

ukrýva sochárske diela Michelangela a rodiny Robbiovcov. Cesta za umením pokračovala v galérií Uffizi. Na vlastné oči sme videli Zrodenie Venuše a Primavera od Botticelliho. Zvestovanie od Da Vinciho, expresívnu Medúzu od Caravaggia a mnoho ďalších diel, ktoré sme dovtedy videli len v učebnici.

V kláštore San Marco, v 15. storočí pôsobil mních a maliar rannej renesancie Fra Angelico. Jeho Zvestovanie a Posledný súd sme obdivovali na stenách kláštora. Pokračovali sme v Galleria dell'Accademia, v ktorej sme videli originály sôch z námestia Piazza della Signoria. Pre mnohých to bol splnený sen, kochať sa svetovo známym Davidom od Michelangela a aj my sme si spravili fotku. Stihli sme aj prvú stavbu, ktorá niesla prvky renesancie - Ospedale degli Innocenti od Brunelleschiho. Deň sme zakončili prechádzkou po večernej Florencii, kde nás mesto očarilo pokojom a krásou.

Poslednýkrát sme sa vybrali do uličiek Florencie a naše kroky viedli cez zlatý most Ponte Vecchio do Palazzo Pitti a záhrad Boboli. Tu na nás čakala galéria Palatine, kde sme naposledy nasávali umenie renesancie a brali si inšpiráciu od umelcov ako Raffaello Santi, Tizian a Botticelli. Po galérii Palatine sme prešli do galérie d'Arte Moderna, kde sme ochutnali aj súčasné umenie.

Všetky paláce, dómy, kláštory a galérie, ktoré sme za ten krátky čas navštívili, za nami zatvorili dvere a s posledným pohľadom na Floren-

ciu sme nastúpili do autobusu smerom späť, do Žiliny. Na vstrebanie všetkých zážitkov sme mali 13 hodín, no hneď zrána nás vítali naši najbližší s otvorenou náručou a záplavou otázok. Výlet do Florencie sa stal nezabudnuteľným zážitkom, ktorý odporúčame každému. Choďte aj vy a nechajte sa uniešť čarom tohto renesančného mesta.

Alexandra Kubove a Kiara Hanuliaková

fotky: Ema Kollárová

„Kto nechce poznať minulosť, ten nemôže pochopiť prítomnosť.“

17. november 1989 je dátum, ktorý je rezonuje v Čechách a na Slovensku už 35 rokov. Je symbolom boja za slobodu, ľudské práva a demokraciu. Stal sa spomienkou na Nežnú revolúciu, ktorá priniesla zmenu režimu v Československu a otvorila cestu k slobodnejšiemu a spravodlivejšiemu svetu. Je to deň, kedy sme sa postavili za naše práva, za našu dôstojnosť a za lepší život pre nás všetkých.

Začalo to pokojnými protestmi študentov, ktorí sa neuspokojili s režimom, ktorý ich slobodu potláčal. Ich odvaha a odhodlanie sa stali iskrou, ktorá zapálila oheň nádeje v tisíckach ľudí po celom Československu. Nešlo iba o politiku – išlo o túžbu po slobode v každej oblasti života. Požiadavky na zmenu sa týkali slobody prejavu, slobodného výberu, práva na vzdelanie a kultúru. Študenti sa stali symbolom hľadania pravdy a spravodlivosti.

Nežná revolúcia ukázala, že sloboda nie je samozrejmosť. Je to krehký dar, ktorý musíme neustále chrániť a sledovať aj malé zmeny, ktoré môžu viesť k jej opaku. Išlo o boj proti cenzúre, proti utláčaniu kultúry a umenia, ktoré dovtedy existovali pod rúškom totality. Umenie sa stalo nástrojom odporu a vyjadrením túžby po slobode. Spolu s ním rástla láska k pravde, k spravodlivosti a chuť niečo zmeniť.

Nebolo ľahké prejsť na druhú stranu. Komunisti sľubovali istoty, ktoré demokraticky zmyšľajúci ľudia nevedeli zaručiť. Napriek tomu, ľudia videli zmysel a potrebu zmeny. Charaktery sa lámali a ukázalo sa, kto má aké hodnoty. Nie je správne odcudzovať iných, ale aj dnes stojíme na tenkom ľade demokracie a autokracie. Téma volieb, slobody a stáťia v rade na pomaranče môže byť ťažkou debatou aj doma medzi rodinou. Dôležité je ale rozprávať o súvislostiach, porovnávať si skúsenosti a zdieľať názory citlivou formou, aby nedošlo k zbytočným hádkam a rozkolom. Študenti, ktorí sa postavili za svoje práva, nielenže

bojovali za lepší zajtrajšok pre seba, ale aj za to, aby sa spoločnosť mohla opäť otvoriť svetu.

Dnes, o niekoľko desaťročí neskôr, si opäť pripomíname 17. november – deň, kedy sme povstali za to, aby sme žili vo svete, kde sú ľudské práva a sloboda na prvom mieste. Tento deň nás učí, že nezáleží len na tom, čo už máme, ale aj na tom, čo môžeme mať, a čo môžeme stratiť. Nezabúdajme, že sloboda nie je len o politických právach, ale aj o slobode prejavu, o možnosti tvoriť, milovať a žiť podľa vlastného presvedčenia. Každý z nás má právo byť slobodný. Naša spoločnosť je silná, ak si vážime slobodu, dôstojnosť, slušnosť a lásku.

Nemám návod na to, ako reagovať, keď niekto vedome šíri lži alebo nenávisť. Ale viem, že nie je správne ostať ticho, skutočne záleží na každom jednom. Občianska spoločnosť nám aj v priebehu krátkeho času existencie Slovenskej republiky ukázala, že sa dokáže spojiť za jednu vec. Aj my sme si uctili pamiatku 17. novembra. Spoločne sme si pozreli film Vlny a vytvorili sme plagáty a slogany, ktoré reflektujú aj na dnešnú situáciu, ale rezonovali by aj v roku 1989. Demokracia je krehká a treba sa o ňu starať a chrániť pre ďalšie generácie. Vyžaduje trpezlivosť, zodpovednosť, kompetenciu a empatiu. Tak skúsme na to nezabudnúť pri ďalšom krúžkovaní.

Janka Gordíková

plagát: Martina Maršová

17 1989
NOVEMBER

Čo nás trápi?

Podľa výskumu o duševnom zdraví mladých ľudí realizovanom v roku 2020 Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR medzi slovenskými študentmi stredných škôl až 25% z nich uviedlo, že sa cíti psychicky nevyrovnané alebo trpí úzkosťou. Prieskum Národného centra zdravotníckych informácií potvrdil, že 10–15% slovenských stredoškolákov pociťuje depresívne stavy. Organizácie O2 a Eduzuz v roku 2021 uviedli, že takmer 40 % mladých ľudí uviedlo, že za posledný rok pociťovali stres alebo úzkosť v súvislosti so školou, vzťahmi a budúcnosťou. Aj štatistiky tvrdia, že nás niečo trápi.

Čo to je?

1. Úzkostné stavy

- sú psychické procesy charakterizované nadmerným pocitom strachu, obáv alebo nervozity, ktoré človek prežíva bez zjavného dôvodu. Prejavujú sa neustálym pocitom napätia, zvýšeným srdcovým tepom, neschopnosťou sa uvoľniť. Úzkosť je do istej miery prirodzená reakcia tela na stres. Často sa ale stáva chronickou alebo príliš intenzívnou.

2. Udalosti z minulosti aj súčasnosti

- ide o psychické spracovanie rôznych zážitkov, ktoré môžu byť bolestivé, traumatické alebo národné. Zastavuje to jednotlivca v každodennej práci a narušuje to psychickú pohodu.

3. Sociálne neprijatie

- stav, keď jednotlivca alebo skupinu odmieta alebo vylučuje širšia verejnosť, určité sociálne skupiny alebo jednotlivci. Ide o pocit alebo situáciu, v ktorej sa osoba necíti prijatá, oceňovaná či rešpektovaná. Nastáva aj v online priestore, na sociálnych sieťach. Vylúčenie z kolektívu a stigmatizácia ovplyvňuje sebahodnotenie a následne aj sebavedomie.

4. Sebaprijatie - je schopnosť prijať a akceptovať samého seba, takého, aký je v skutočnosti. Veľa mladých sa hľadá, hlavne v období puberty. Nevedia rozoznať svoje silné a slabé

stránky, prijať svoj výzor. Veľkou chybou je silné zameranie sa na sociálne siete a sledovanie „ideálu“ spoločnosti.

6. Hľadanie vlastnej identity

- je to proces, v ktorom sa človek snaží porozumieť, kto skutočne je, aké sú jeho hodnoty, záujmy, túžby a ciele. Ide o objavovanie a vytváranie jedinečného pohľadu na svet. Tento proces je často kľúčový pre pocit sebaprijatia a spokojnosti v živote.

5. Hľadanie zmyslu života

- ide o proces, v ktorom sa snaží človek pochopiť hlbší význam alebo cieľ jeho života. Ide o vnútorné hľadanie samého seba, počas ktorého si človek často kladie otázky „prečo existujem“, „prečo robím to, čo robím“. Zmysel života hľadá väčšina ľudí aj po dosiahnutí dospelosti a pri rozhodovaní kam na strednú alebo vysokú školu si tieto otázky kladie väčšina z nás.

A čo s tým robiť? Čo robiť, aby sme mali myseľ na mieste?

1. Silné stránky

- poznám svoje silné stránky a tie rozvíjam a naplňam svoj potenciál. Viac pracujem na veciach, ktoré ma bavia a idú mi.

2. Princíp vd'ačnosti

- snažíme sa byť vd'ační a oceňujeme vo svojom živote to dobré. Neberieme to za samozrejmú, a snažíme sa mať radosť aj z maličkostí.

3. Psychická odolnosť

- je niečo, čo si budujeme celý náš život a vzniká pri prekonávaní primeraných prekážok. Tie nepresahujú alebo minimálne presahujú naše mentálne, fyzické a emocionálne kapacity.

4. Pozitívne vzťahy

- významne ovplyvňujú našu schopnosť dožiť sa vysokého veku v dobrom mentálnom aj fyzikom zdraví. Významne ovplyvňujú hladinu stresu. Preto sa netreba báť vylúčiť zo života ľudí, ktorí naň nevplyvajú pozitívne.

5. Dobrý spánkový režim

- v pubertálnom veku sa odporúča spať 8 až 10 hodín. Spánok má veľa priaznivých účinkov na regeneráciu organizmu, dobrú náladu, kardiovaskulárny systém, znižuje riziko cukrovky a zlepšuje kognitívne funkcie.

6. Pohyb a strava

- pohyb blahodarne pôsobí na viaceré oblasti nášho tela. Dá sa ním predísť depresii. Vyvážená strava s obsahom potrebných živín zabezpečuje správne fungovanie tela. Veľa prospešných hormónov sa tvorí viac v črevách ako v mozgu napr. serotonín, ktorý prispieva k pocitu pohody a šťastia.

Priateľskú atmosféru vytvárame aj my v škole, prostredníctvom spoločných aktivít – prespávačiek, opekačiek, workshopov... Jednou z týchto aktivít je aj Time out, so školskou psychologičkou Mgr. Veronikou Luksou. Zámerom je objaviť rôzne uhly pohľadu na veci osobné, vzťahové a partnerské a osvojiť si komunikačné a facilitáčne zručnosti.

Sára Setnická

Brigáda ľavou zadnou

Nejdeme si klamať, všetci chceme a potrebujeme peniaze. V našom veku nás sponzorujú rodičia alebo si privyrábame sami, prostredníctvom brigád. Brigády sú síce super príležitosťou ako zarábať prvé peniaze, získať pracovné skúsenosti, no môže sa stať, že sa necháš strhnúť hektickým pracovným tempom a nárokmi zamestnávateľa. Vtedy to už sranda nie je. Pod' sa pozrieť, ako so sebou nenechať zametať, ako naštartovať svoju pracovnú kariéru, aby si na dôchodku mohol/a vnúčať tam piecť koláče.

1. Reálne očakávania

Keď hľadáš brigádu, je dôležité si uvedomiť, že práca, hoci dočasná, si vyžaduje zodpovedný prístup. Nezabudol/a si sa opýtať, aké budú tvoje pracovné povinnosti? Predtým, než podpíšeš dohodu o brigáde, prečítaj si všetky podmienky a porozprávaj sa so zamestnávateľom o očakávaniach. Uistite sa, že si rozumiete, akú činnosť budeš vykonávať a akú mzdu dostaneš. Ak niečo nie je jasné, neboj sa pýtať. Vyhneš sa nerozumeniam a problémom. Nezabudni, že vždy je lepšie mať všetky veci na papieri, následne odfotené v mobile.

2. Aktivita navyše sa cení

Ak chceš mať brigádu zvládnutú ľavou-zadnou a chceš sa zlepšovať, musíš byť proaktívny/á. To znamená, že sa nespoliehaš len na pokyny, ale aj sám/sama si vyhľadávaš, čo je potrebné urobiť. Ak si nie si istý/á, neboj sa opýtať kolegov, čo a ako treba urobiť. Na druhej strane, keď máš pocit, že niečo nie je v poriadku alebo je ťa príliš veľa, neboj sa povedať svoj názor. Tvoja pracovná pohoda je dôležitá a ak sa ti niečo nezdá, je v poriadku sa ozvať.

3. Máš práva

Každý zamestnanec, vrátane brigád-

nikov, má svoje práva. To znamená, že ak ti niekto nevypláca mzdu včas, núti ťa pracovať nad rámec dohodnutého počtu hodín alebo sa správa k tebe neúctivo, máš právo sa brániť. Zo zákona si chránený/á a tvojom prípade ti vie pomôcť rodič, alebo sa vieš obrátiť na Inšpektorát práce. Neboj sa informovať o svojich právach a použiť ich, ak je to potrebné. Tým, že budeš informovaný/á, môžeš predísť problémom a nepríjemným situáciám.

4. Dodrž slovo

Jednou z najdôležitejších vecí, ktoré zamestnávateľia oceňujú, je spoľahlivosť. Keď sa dohodneš na pracovnom čase, dodrž ho. Dochvilnosť ukazuje tvoju profesionalitu a rešpekt k práci aj ku kolegom. Zmeškaný čas alebo opakované nedodržanie termínov môže viesť k strate dôvery, čo môže mať negatívny vplyv na tvoju mzdu, ďalšie brigády alebo referencie.

5. Aj ty si len človek

Občas sa stáva, že zamestnávateľia môžu mať tendenciu zneužívať lacnú pracovnú silu brigádnikov. Môžu sa od teba očakávať úlohy, ktoré nie sú vopred dohodnuté, alebo sa môžeš stretnúť s nepríjemnými pracovnými podmienkami. Kľúčom je naučiť sa rozpoznať, kedy už ide o neprimerané požiadavky. Ak ťa niekto neustále „preťažuje“ alebo ti dávajú neprimeranú zodpovednosť, je čas zastaviť sa a prehodnotiť, či ti táto brigáda naozaj stojí za to. Nezabúdaj, že tvoje zdravie, pohoda a spravodlivé podmienky sú rovnako dôležité, ako samotná práca.

6. Komunikuj otvorene a profesionalne

Komunikácia je kľúčová pre každé pracovné prostredie, a to platí aj pri brigádach. O všetkých nejasnostiach, problémoch alebo požiadavkách sa rozprávaj otvorene s nadriadenými alebo kolegami. Čím jasnejšie vyjadruješ svoje potreby a očakávania, tým menej nerozumení vznikne. Zároveň sa vyhýbaj konfliktným situáciám tým, že sa budeš vyjadrovať slušne a s rešpektom.

7. Flexibility is the new strenght

Brigády často zahrňajú flexibilný pracovný čas a rôzne úlohy. Je dôležité byť ochotný/á prispôbiť sa meniacim sa okolnostiam, ale tiež si udržať hranice. Ak sa ti niečo nepozdáva alebo cítiš, že je toho na teba príliš, nie je hanba povedať nie. Naučiť sa vravieť nie sa ti v živote ešte bude hodiť. Dôležité je zachovať rovnováhu medzi flexibilitou a ochotou vyhovieť zamestnávateľovi.

8. S dobrými vzťahmi je to ľahšie

Kolegovia sú dôležitou súčasťou každého pracovného prostredia. Aj keď je brigáda krátkodobá, dobré vzťahy s kolegami môžu pomôcť pri vytváraní pozitívnej atmosféry a uľahčiť plnenie úloh. Komunikuj, pomáhaj, zaujímaj sa o svojich kolegov a nezabúdaj, že tímová práca je základom úspechu. Byť nováčikom na pracovnom trhu môže byť náročné, ale veľa ťa to naučí aj o samotných ľuďoch. Maj na pamäti svoje práva, zachovaj profesionálny prístup a udrž si svoje hranice. Nepodceňuj svoju hodnotu, komunikuj otvorene a nezabúdaj na svoje zdravie a pohodu. Ak dodržíš tieto zásady, tvoja brigáda bude pozitívnou skúsenosťou a verím, že prvý nákup za vlastné peniaze si užiješ o to viac, keď už vieš, čo všetko musíš preň urobiť.

Janka Gordíková

Bez slov Lujza Pálffyová

Možno sa to dievča mýli,
no on je na ňu akýsi milý.
A každýkrát, keď sa ich cesta ku koncu
chýli,
chce sa ho dotknúť v tej krátkej chvíli.
Zastaviť ho, pošepnúť mu pár slov,
no nič nepovie,
len si ho vtiahne do svojich snov
a tajne o ňom v noci sníva.
Dnes sa opäť stretli, nečakane,
len tak narýchlo,
dúfajú, že bude pre nich viac
chvíľ takýchto.
Obaja si toho majú
veľa čo povedať,
už nechcú sa jeden na druhého,
len tak bez slov pozerať...
Sú ich city vzájomné?
Cíti to len ona?
Alebo to cíti aj on?
Stretávajú sa náhodne?
Vie, že by sa cítila pohodlne
v jeho objatí,
vedela, že pri ňom sa svet
hore nohami obráti.
A on? Jeho svet bol
ako film na starej páske,
sivý, bez farieb,
ale možno, keď začne dôverovať láske,
možno povolí srdcu prežiť iné city,
a nebude len ona tá, ktorá lásku cíti.
A keď pohľadmi jeden druhého hľadia,
do duší obaja si pritom ticho hľadia.
Aj keď sa to môže zdať ako klišé,
no ak prišiel by k nej o trochu bližšie,
počul by,
ako jej srdce bije iba pre neho...
Pozera sa na ňu akoby bola krásna,
akoby jej duša nebola prázdna,
naopak, vidí v nej všetko, čo ostatný
nevidia, vidí aká je vzácna...
Počúva jej srdce, vníma jej hudbu,
počúva jej hlasy,
je do nej zamilovaný asi...
Miluje na nej všetko,
čo ona na sebe nenávidí,
vidí v nej to, čo ona nikdy neuvidí.

Vraj mladá láska netrvá večne,
no chvíle s ním sú pre ňu večné...
Smúti dievča, čaká na chvíľu novú,
čaká, kým sa stretnú znovu.
Prišla opäť na ich miesto,
prechádzala celým mestom,
no jeho tváre nikde,
možno pozerá sa zakaždým inde.
Možno stojí práve pri nej,
ona nasleduje kroky jeho,
a on zas tie jej,
no dievča hľadá na stranu inú,
a preto sa zakaždým minú...
Nájdu sa zas niekedy?
Čaká naňho, opäť stratila reč,
čas ponáhľa sa rýchlo preč,
no ona tu chce ešte chvíľu pobudnúť,
na neho nechce zabudnúť,
veď všetko jej ho pripomína.

On je chýbajúca farba na jej palete,
ale láska sa toľkokrát popletie,
až sa sama v sebe zapletie,
no tentokrát tá správna chvíľa nadíde
no čo ak už vôbec nepríde?
Chce mu byť nablízku, cítiť ho pri sebe,
viš, že všetky tieto verše sú len o tebe?
Prepletú sa ich cesty?
Vedie k nemu nejaká skratka?
Chce sa s ním zas stretnúť skratka,
veď cesta k jeho perám je taká krátka,
aj keď sú od seba ďaleko.
Aj keď sa jej fyzicky nikdy nedotkol,
o jej srdce sa po tme potkol.
A dievča na nič iné nemyslí,
iba na neho, na neznámeho z vlaku
a keď začne pršať z búrkového mraku,
on vyčarí jej úsmev na tvári,
keď naňho opäť raz pomyslí.
Predsalen cíti, že ho stretne ešte raz,
ku koncu zimy, keď odíde mráz
a kvetami sa obsype lúka,
uvidí ho, ako mu vietor do tváre fúka
aj on ju vtedy zazrie,
a keď obloha sa mrakmi zastrie,
budú spolu tancovať v daždi,
dúfajúc, že táto chvíľa potrvá navždy
jej pošepne, že príde taká ďalšia,
omnoho krajšia,
a že tento sen bude skutočnosť...

čo im však prinesie budúcnosť?
Túži opäť po jeho pohľade,
no po jeho dotyku ešte o čosi viac,
je pre ňu ako mesiac...
na ktorý každú noc s prosbou hľadá.
No tak trochu jej vadí,
že sa pri mesiaci motajú aj ďalšie
hviezdy,
asi svietia o čosi viac ako ona,
asi pomaly koná, lebo má pocit,
že sa jej mesiac trochu vzdaluje,
keby môže, celé svoje srdce mu daruje,
veď stačilo by len jedno slovo,
a nič by už nebolo tak, ako pred tým
bolo...
Je pre ňu ako vianočný darček,
ktorý prišiel o trochu skôr,
pripomína jej posledné lúče,
na vrcholkoch zasnežených hôr.
Pripomína jej texty zamilovaných piesní,
pripomína jej strofy lúboštných básní...
On túži mať ju, ona túži mať jeho,
obaja túžia mať jeden druhého,
no nikto z nich nič nepovie.
Kto srdcu na otázky odpovie?
Srdce sa pýta, myseľ mlčí,
duša vie, mozog tuší...
Budú sa spolu rozprávať až do noci?
A pred každým odchodom
nežne pobozká ju na konci?
Stále jej chýba o čosi viac,
...každým dňom,
nebolo by im lepšie dvom?
Chýba jej jeho pekný úsmev
a jeho pohľad do jej očí,
ten z ktorého sa jej vždy hlava zatočí,
a vždy keď večer zaspáva, myslí na
neho...
A dokonca aj vtedy, keď sa pozerá
na hviezdnu oblohu, na nebo.
Dievča o ňom v noci snáva,
do očí sa mu pritom díva,
no asi je to chyba,
pretože nad ránom
jej čím ďalej tým viac chýba.
Myslí na neho neustále,
v hlave si prehráva jeho tvár,
snaží sa zapamätať si jej tvar.
Moment krehký ako porcelán.

No v jeho očiach, modrých ako oceán,
vždy stratí sa,
no ani nechce hľadať cestu von.
Obaja sa lásky boja, tak trochu...
obaja však túžia
mať niekoho po svojom boku.
Obaja sa pred láskou skrývali,
však každú noc ten istý sen snívali...
tváre skryté, momenty rozmazané,
tvary neisté, ráno vymazané...
zabudli naň prirýchlo, noci boli bez
snov,
obaja zrazu stoja bez slov,
do očí jeden druhému hľadá,
nevedeli, že kto pred láskou uteká,
v láske sa nájde, v láske sa stratí.
No nemá ani poňatia,
prečo jej chýbajú jeho objatia,
jeho dotyky a bozky.
Kam až zájde ich láska?
Zalepí ich trápenie lepiaca páska?

Alebo si navzájom vyliečia duše?
Budú spolu ležať pod tmavou oblohou,
tmavou ako rozliate tuše?
Nik nemá ani tušenie,
ako sa ich láska vyvinie
a aj keď možno každý idú svojim sme-
rom,
aspoň sú obaja pod jedným nebom.
Zostanú navždy len neznámy?
Možno...
No v jej srdci zostanú navždy záznamy,
že pri ňom cítila lásku o čosi viac.
Túži po láske, pridlho chodí po svete
sama,
túži po nej, však nevie ako správať sa
má.
Možno ich príbeh bude mať viac kapitol,
zrejme sa tam pre niečo v to ráno oci-
tol.
A niet divu,
ak ich príbehmi zaplnia celú knihu.
Možno sú to len nezmysly,
no čo ak sa z cudzincov stanú milenci.

OSLAVA 15. VÝROČIA

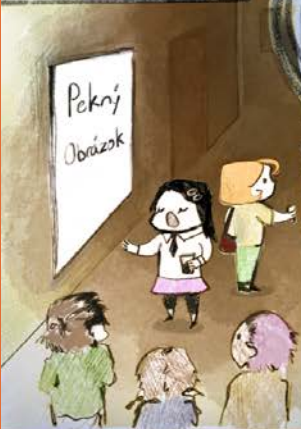
...ZAČALA SA STAVANÍM STANU...

...POTOM GRILOVAČKA...

...PREHLIADKY ŠKOLY...

...PRÍHOVOR PÁNA RIADITEĽA...

...AJ SHAKESPEAR...

A TOTO VŠETKO VŤAKA PÁNOM RIADITEĽOMI, UČITEĽSKÉMU A ŽIAČEKEMU KOLEKTÍVU. 😊

...A SKONČILA GENIÁLNYM QUEEN PREDSTAVENÍM!

